

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **I. D.,** proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2017, č. j. 11 A 165/2015 – 31,

takto:

I. Návrh na ustanovení zástupce žalobkyni **se zamítá.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.
Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 12. 8. 2015, č. j. 2051/2015, kterým byla zamítnuta její žádost o určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby, neboť žalovaná dospěla k závěru, že žalobkyně neprokázala splnění povinností stanovených v § 18 odst. 2 větě první zákona o advokacii. Současně s podanou žalobou požádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce. Svoji žádost odůvodnila tím, že nemá dostatečný majetek k zaplacení soudního poplatku a nemá dostatečné vzdělání, aby se zastupovala sama.

[2] Usnesením ze dne 12. 4. 2017, č. j. 11 A 165/2015 – 31, městský soud žalobkyni zcela osvobodil od soudních poplatků, zároveň však zamítl žádost žalobkyně o ustanovení zástupce. V odůvodnění odkázal na jinou věc téže žalobkyně vedenou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 234/2014, v níž bylo postupováno stejně.

[3] Usnesení městského soudu napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížností. V ní také požádala o ustanovení advokáta pro sepis kasační stížnosti proti usnesení *„čj. 11A 165/2015 vydanému Městským soudem v Praze z důvodu zlovolného neakceptování soudu možností a schopností žalobkyně“*.

[4] Stěžovatelka v kasační stížnosti argumentuje, že se vůbec neorientuje v soudním systému, nechápe ani základní banality, neví, jaké dopady, či souvislosti má Listina základních práv a svobod na řízení před soudem, má za to, že je soudem znevažována její lidská důstojnost, a že ji soudy krátí na právu na spravedlivý proces. Stěžovatelka rovněž nevlastní počítač a neumí s ním zacházet. Jiné soudy než Městský soud v Praze a Obvodní soud pro Prahu 2 jí advokáta ustanovují. Stěžovatelka je zdravotně postižená a je v péči psychologa, není schopna se na jednání soudu dostavit. Stěžovatelka rovněž polemizuje s názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 210/2016, kde není vysvětleno, jak mají soudy komunikovat se stěžovatelkou, která je ženou z vesnice, zvládá vše kromě papírů a úřední papíry za ní vyplňují dcery. Orgány státu se stěžovatelkou jednají způsobem, za který by se nemuseli stydět nacisté ani islámský stát. Za žalobkyni jednotlivá podání pro soudy sepisují „pisatelé“, kteří svou argumentaci opisují z podání zpracovaných advokáty ustanovenými v jiných věcech. Stěžovatelka nesouhlasí s argumentem, že má „pisatele“ zmocnit k zastupování v soudním řízení. Nemá totiž prostředky, aby obecnému zmocněnci za jeho zastupování platila.

[5] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

II.
Posouzení kasační stížnosti

[6] Již v usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Je-li podána kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků, o neustanovení zástupce či proti jinému procesnímu usnesení učiněnému v řízení o žalobě, je rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti učiněno v rámci tohoto řízení, a proto se zde ustanovení § 105 odst. 1 a 2 s. ř. s. neuplatní.“* Nejvyšší správní soud tak - jinak vyjádřeno – judikoval, že v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o neustanovení zástupce nemusí být stěžovatel bez předepsaného právního vzdělání zastoupen advokátem. Povinnost být zastoupen advokátem proto stěžovatelku v nynějším řízení o kasační stížnosti nestíhá.

[7] Stěžovatelka však o ustanovení zástupce požádala. Prvotní podmínkou pro vyhovění návrhu na ustanovení zástupce účastníka je nezbytná potřeba ochrany práv navrhovatele tohoto postupu (§ 35 odst. 8 věta prvá s. ř. s.). V projednávané věci taková potřeba naplněna nebyla, neboť o stěžovatelčině kasační stížnosti mohl Nejvyšší správní soud rozhodnout i bez jejího doplnění ustanoveným advokátem, neboť kasační stížnost splnila předepsané náležitosti a lze z ní seznat, z jakých důvodů stěžovatelka usnesení městského soudu napadla a čeho se dovolává. Nejvyšší správní soud má za to, že potřeba

ustanovit stěžovatelce zástupce z řad advokátů proto nevznikla a návrh stěžovatelky v tomto směru zamítl.

[8] K věci samé soud uvádí, že stěžovatelka je zjevně schopná se orientovat v soudním systému, o čemž vypovídá její znalost právních institutů potřebných k ochraně jejích zájmů (kasační stížnost, osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení právního zástupce soudem).

[9] Potřeba právního zastoupení je posuzována jednotlivě u každého takového návrhu s přihlédnutím k individuálním okolnostem každého případu. Nejvyšší správní soud však nemůže odhlédnout od toho, že poměry stěžovatelky byly již posouzeny v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 210/2016 - 29 ze dne 31. 10. 2016 vydaném ve skutkově i právně obdobné věci (tj. další žaloba proti jinému rozhodnutí žalované o neustanovení zástupce). V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud (posuzujíc analogickou argumentaci městského soudu o absenci potřeby ustanovení zástupce stěžovatelce jako v této věci) uvedl: „*Důvody, pro něž městský soud zamítl stěžovatelčinu žádost o ustanovení zástupce, zjevně totiž městský soud neopřel o závěr, dle něhož nelze žalobkyni osvobodit od soudních poplatků zcela, nýbrž především, ba výlučně, o úvahu, podle které není ustanovení zástupce pro stěžovatelku nezbytné ve vztahu k ochraně jejích práv. Tento závěr městský soud dostatečně, zcela srozumitelně a souladně s relevantními zákonnými ustanoveními vysvětlil. Na jeho odůvodnění vyložené v napadeném usnesení Nejvyšší správní soud, nemaje potřebu cokoliv k němu dodávat, odkazuje a stěžovatelce připomíná, že na její až v kasační stížnosti přednesenou argumentaci přirozeně nemohl městský soud v odůvodnění svého usnesení nijak reagovat. Kromě toho upozorňuje Nejvyšší správní soud stěžovatelku, že ani nespokojenost s rozhodnutím soudu neopravňuje ji k formulacím vulgárním či urážlivým*.“

[10] Stěžovatelka netvrdila, že by se její poměry od doby vydání citovaného rozsudku zásadně změnily. Ani v návrhu na ustanovení zástupce ani v kasační stížnosti v této věci neuvedla nové závažné důvody, které by vedly k nutnosti citovaný závěr vyslovený v rozsudku č. j. 8 As 210/2016 - 29 přehodnotit. Nejvyšší správní soud proto setrval na názoru, že v projednávané skutkově i právně zcela jednoduché věci není potřeba ustanovit stěžovatelce zástupce. Stěžovatelka má zjevně bohaté zkušenosti s řízením před různými soudy, kterých vede celou řadu, což přiznává i v kasační stížnosti. Pouze na okraj Nejvyšší správní soud upozorňuje, že obecný zmocněnec jedná pro zmocnitele v řízení před soudem zdarma, neboť právní služby mohou být profesionálně za úplatu poskytovány pouze advokáty. Proto není důvodný argument, že stěžovatelka nemá prostředky, aby si služby obecného zmocněnce zaplatila.

III.
Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[11] Jelikož je kasační stížnost stěžovatelky nedůvodná, Nejvyšší správní soud ji zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

[12] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch a právo na

náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady řízení přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. července 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu